

JERZY PRZYTYK

ur. 1946; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	współczesność
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", Żydzi, życie religijne, hebrajski humanizm, refleksja

Hebrajski humanizm

Jeżeli najbliższymi ludźmi, których pamiętam, to byli nie ci z góry, tylko ci z dołu, to cała ta atmosfera była... żeby te wartości były. I teraz nawet na sobie wiem, jak ja działałam, nawet w tym swoim żydostwie, nazwijmy to. Ja jestem bardziej bliski hebrajskiemu humanizmowi niż żydowskiemu nacjonalizmowi. Ja szukam w żydostwie swojego humanizmu jako podejścia niż tego nacjonalizmu żydowskiego, który reprezentuje w pewnym stopniu państwo Izraela. I ja pamiętam rozmowę z moją mamą, to już później, po wyjeździe, już u nas: dyskusja na temat narodu wybranego, że Żydzi byli wybrani przez Boga. Mama to mi bardzo fajnie tłumaczyła i uważam to za taki obraz, w którym wyrastałam. Mama do mnie mówi: „Słuchaj, ja pochodzę z domu rabinów i ja to wszystko znam i czytałam. W Biblii jest to, że Bóg zaproponował pięciu czy sześciu innym narodom, żeby byli wybrani, ale oni mu powiedzieli, żeby się odchrzanił. A Żydzi wybrali Boga. To nie Bóg wybrał Żydów.” I te całe powieści o tym narodzie wybranym, to moja mama uważała za zupełną nieprawdę i głupotę. I to moje jakby zbliżenie się do żydostwa, do kultury, to jest właśnie przez ten Hebreu humanism, jak powiedzieć po angielsku, a nie ten nacjonalizm, który ciągle trąbi, że jesteśmy wybrani. Nie, nie ja z tym się zupełnie, wewnątrznie, sercowo, głową nie zgadzam i nie żyję [tym].

Data i miejsce nagrania	2018-11-17, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"